

روزه‌های واجب و حرام/ علت استحباب روزه دوشنبه و پنجشنبه

روزه بر طبق احکام شرعی دین مبین اسلام به واجب، حرام، مستحب و مکروه تقسیم می‌شود که روزه عید فطر و عید قربان، روزه ایام تشریق، روزه یوم الشک به قصد رمضان، روزه صمت، روزه وصال، روزه غیر واجب برای فرزند در صورت نارضایتی والدین از روزه‌های حرام به شمار می‌رود.

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: روزه بر طبق احکام شرعی دین مبین اسلام به واجب، حرام، مستحب و مکروه تقسیم می‌شود که روزه عید فطر و عید قربان، روزه ایام تشریق، روزه یوم الشک به قصد رمضان، روزه صمت، روزه وصال، روزه غیر واجب برای فرزند در صورت نارضایتی والدین از روزه‌های حرام به شمار می‌رود. روزه‌های واجب عبارت است از:

روزه ماه رمضان؛ در هر سال واجب است همه افراد مکلف ماه مبارک را به شرحی که در کتاب‌های فقهی بیان شده، روزه بگیرند.

روزه کفاره؛ در مواردی، برای انسان واجب می‌شود که به عنوان کفاره، به مدت دو ماه و یا کمتر، روزه بگیرد؛ مانند کفاره قتل، کفاره ابطال روزه ماه رمضان و کفاره نذر.

روزه قضا؛ روزه‌هایی را که به دلیل مسافرت یا بیماری و یا مانند آن در ماه رمضان ترک شده باید قضا کرد.

روزه بدل از قربانی؛ اگر حاجی در منا بر قربانی قدرت نداشته باشد، باید ده روز (سه روز در سفر حج و هفت روز پس از مراجعت از آن) روزه بگیرد.

روزه روز سوم اعتکاف

قضای روزه پدر که بر پسر بزرگتر واجب است.

روزه نذر و امثال آن.

روزه‌های حرام عبارت اند از:

«#اول» روزه عید فطر و عید قربان

«#دوم» روزه ایام تشریق و آن یازدهم و دوازدهم و سیزدهم ذی الحجه است برای کسی که در مینا باشد چه برای اعمال حج چه غیر آن بنا بر اقوی.

«#سوم» روزه یوم الشک به قصد رمضان و [اما] به نیت آخر شعبان مانعی ندارد.

«#چهارم» روزه وفاء نذر معصیت؛ مثل آن که نذر کرده باشد که اگر متمکن شود از فلان حرام یا ترک فلان واجب، روزه بگیرد. یا به قصد شکر برای آن که فلان معصیت را مرتکب شده روزه بگیرد که حرام است به خلاف آن که روزه بگیرد به شکرانه آن که ممنوع از فلان معصیت شود که مانعی ندارد.

«#پنجم» روزه صمت که نیت کند امساک از تکلم را در تمام روز یا آن که نیت کند امساک از مفطرات و امساک از تکلم را با هم به خلاف آن که امساک کند از کلام بدون آن که جزء نیت نماید هر چند بنا گذارد بر سکوت در روزه بدون آن که امساک از آن را در نیت داخل کند.

«#ششم» روزه وصال و آن امساک از مفطرات یک روز و یک شب تا سحر یا امساک دو روز و یک شب متصل با قصد آن که امساک شب هم، جزء روزه باشد. بلی، اگر بدون قصد امساک، شب افطار را تأخیر بیندازد تا سحر مانعی ندارد هر چند خلاف احتیاط است.

«#هفتم» روزه غیر واجب برای زن اگر مزاحم حق زوج باشد و احوط ترک آن است بدون اذن زوج هر چند مزاحم حق او نباشد، بلکه با نهی او احتیاط به ترک، ترک نشود.

«#هشتم» روزه غیر واجب برای مملوک اگر مزاحم حق مولی باشد و احوط ترک آن است بدون اذن مولی هر چند مزاحم حق او نباشد بلکه با نهی او احتیاط ترک نشود.

«#نهم» روزه غیر واجب برای فرزند در صورتی که موجب اذیت والدین باشد.

«#دهم» روزه مریض و روزه کسی که مضرّ به او باشد.

«#یازدهم» روزه مسافر مگر در صورتی که استثناء شده است.

«#دوازدهم» روزه تمام عمر حتی عیدین بنا بر آن چه در خبر وارد است و الا محتمل است که حرمت آن به سبب اشتغال بر روزه عیدین باشد و بنا بر این گزینه مستقلی نیست.

روزه‌های مکروه

روزه‌های مکروه به این شرح اند:

«#اول» روزه روز عاشورا. «#دوم» روزه روز عرفه برای کسی که بترسد که روزه، باعث ضعف او شود از دعایی که افضل از روزه است و هم چنین مکروه است روزه آن اگر شک در هلال ذی حجه داشته باشد که مبادا در واقع آن روز عید قربان باشد. «#سوم» روزه میهمان بدون اذن میزبان، بلکه با نهي او احوط ترک است بلکه بدون اذن نیز احوط ترک است. «#چهارم» روزه فرزند بدون اذن پدر بلکه احوط ترک آن است خصوصاً با نهي او بلکه اگر روزه باعث اذیت پدر باشد حرام است و ظاهر آن است که روزه پسر نیز به حکم روزه پسر است. و بهتر مراعات اذن مادر است و اگر باعث اذیت او باشد حرام است.

استحباب روزه در روز دوشنبه و پنج شنبه

در روایات بسیاری آمده است که آخر روز دوشنبه و پنج شنبه، اعمال انسان بر پیامبر اکرم (ص) و امامان (ع) عرضه می گردد؛ لذا مناسب است که لحظه های آخر این دو روز، به حساب رسی کارها سپری گردد و توأم با استغفار باشد. سیره پیامبر (ص) این بود که روزهای دوشنبه و پنج شنبه روزه می گرفت. به آن حضرت گفته شد این کار برای چیست؟ فرمود: زیرا اعمال در روز دوشنبه و پنجشنبه به آسمان بالا می رود و دوست دارم که عمل من در حالی که روزه دار باشم بالا رود.